

DE ARISTOPHANE.

- Et: *Hic aut malitiam aut sycophantiam spirat.*
 Et: *Ventre viuit, & intestinis & membris.*
 Et: *Prærisu ad ridendum perueniam.*
 Et: *Quid tibi faciam misera amphora exostracifata?*
Quia ipse agrestibus erat enutritus oleribus.
 Et: *Agrestia vobis, ô mulieres, infert mala,*
 Et: *Si criniuori meam cristam excederunt.*
 Et: *Fer Gorgonitergum huc umbonis mihi circumlum.*
 DI. *Mihi placenta caseitergum orbem cedo.*

Multaque id genus alia. Habet nimirum in apparatu verborum aliquid Tragicum, nec non Comicum, proteruum, pedestre, obscuritatem, communitatem, fastum, elationem, loquacitatem, nugas, quæ nau-seam cieant. Cùmque dictio eius tantum habeat dissimilitudinis & inæqualitatis, ne decorum quidem singulis generibus, & suum accommodauit locum. Verbi gratia: Regi fastum, Oratori vim dicendi, mulieri simplicitatem, pedestrem sermonem plebeio siue ociofo, negocioso superbum, & insolentem. Sed veluti sorte, personis vocabula, vt occurrebat vnumquodque attribuit, vt dignoscere non possis filiusne loquatur, an pater, rusticus, an deus, auus, an heros. At Menandri ita dolata est, itaque inter se conspirat contemperata dictio, vt cùm per tam varios omnis generis motus animorum ducatur, ac omnigenis accommodetur personis: vnica tamen videatur, æquabilitatemque præferuet suam in vulgatis vsitatisque vocabulis. Quòd si alicubi res præstigiærum aliquid strepitûsue requirat, tibicines solertes imitatur, qui omnib. tibiæ apertis foraminibus, mox vocem artificiosè in suam restituunt sedem. Tametsi autem multi fuerunt præclari opifices, nullus tamen calceum, laruam, aut vestem fecit, quæ simul viro, mulieri, adolescenti, seni ac vernæ conueniret. At Menander tali est sermone vsus, qui congrueret cuius naturæ, statui, ætati, cùm quidem & iuuenis se ad eam rem contulisset, & in ipso vigore docendi & scribendi fabulas decesserit: quando maximè scribentes incrementa facere ad Elocutionis virtutem Aristoteles testatur. Si quis verò primas Menandri fabulas cum medijs & vltimis comperet, iudicare poterit, quanta fuisset additurus, si diutius vixisset. His addendum & hoc: Comicorum poetarum alios in scribendo, populo & multitudini se accommodare, alios paucis, non facilè ex omnibus inueniri, qui vtrique generi sese applicuerit. Sed Aristophanes neque plebi placere, neque ferri à prudentibus potuit. Nam poësis eius similis est meretricis, quæ ætate iam ultra vigorem progressa, matronam imitans, neque fertur à vulgo hominum ob insolentiam: & graues homines impudicitiam eius malitiàmque abominantur. Contrà Menander cum venustate quadam vbique se gratum aptumque exhibuit, in theatris, colloquijs, conuiujs, suamque poësin ita composuit, vt esset communissimus omnium, quæ Græcia tulit, bonorum commentarius: qui legeretur, disceretur, & certatim ageretur: ostenditque adeò, quanta res esset dexteritas dicendi, vbique vi persuadendi ineuitabili incedens, omniumque auditum & intelligentiam Græcæ linguæ sibi subiugans. Cuius enim rei gratia vir rectè institutus venire dignaretur, quàm propter Menandrum? Quando implentur theatra viris eruditione amantibus, quàm cùm Comica ostēditur persona? cui in cōuiujs iustius mensa cedit, locumque Bacchus dat? Ià sicut pictores oculis defessis, ad floridos & virides se auertunt colores, ita Philosophis laboriosis requies grauium atque continentium meditationum, est Menander, tanquam prato pulcrè florenti, & opaco, atque auræ pleno excipiens animum. Item, cùm hoc tempus actores Comœdiarum multos bonosque vrbs ferat, Menandri Comœdiæ plurimos habent, sacrosque sales, tanquam eo natos mari, quod Venerem protulit. Aristophanis autem sales amari & asperi, acrem & mordentem, adeoque exulcerantem vim habent, vt nesciam vbi sit illa ab ipso decantata dexteritas, in verbisne an personis. Quin etiam, quæ imitatus est, corruptit, calliditatem facit non ciuilem, sed malitiosam: rusticitatem non cautam, sed fatuam: iocos, non qui rideantur, sed derideantur: amores non hilares, sed impudicos. Nulli enim moderato videtur is homo suum poema scripsisse, sed turpia & libidinosa intēperatibus, maledica & acerba inuidis atq; malignis hominibus.

Defensio Aristophanis contra Plutarchi criminationes.

EX his Plutarchi verbis sinistrum apparet summi viri, de summo poeta iudicium. In quo refut. ndo, dum aliquid operæ mihi sumo, tuam, lector amice, æquanimitat-